

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 27 augustus 2019
Openbare Ruimte

Vaststellen startnotitie RES Drenthe 1.0 - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Met het vaststellen van de Startnotitie RES-Drenthe geven de gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen in Drenthe opdracht aan hun colleges en dagelijks besturen om een Regionale Energiestrategie (RES) voor Drenthe te maken. Deze RES biedt duidelijkheid over de hoeveelheid op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de verdeling van de aanwezige warmte en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur. Alle maatregelen die de RES benoemt krijgen vervolgens een vertaling in de omgevingsvisie.

De Startnotitie Regionale Energie Strategie Drenthe 1.0 omvat de Drentse ambitie, opgave, aanpak en processtappen om te komen tot de vaststelling van de RES Drenthe 1.0. Belangrijk daarin is de besluitvorming door gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de waterschappen. Zij worden gevraagd deze startnotitie, de beoogde bijdrage en de definitieve RES Drenthe 1.0 vast te stellen.

Besluit

Besluitpunt 1

Vaststellen de Startnotitie Regionale Energie Strategie Drenthe 1.0.

Motivering

Aanleiding en context

Drenthe is één van de 30 energieregio's in Nederland. De regio's zijn gevormd om invulling te geven aan de afspraken uit het concept Klimaatakkoord over de grootschalige productie van 35 Twh hernieuwbare elektriciteit op land en een verdeling van de in de regio aanwezige duurzame warmte. De startnotitie wordt vóór de ondertekening van het Klimaatakkoord ter vaststelling aangeboden om meer tijd te hebben voor een zo zorgvuldig mogelijke totstandkoming van de RES inclusief participatie met inwoners en andere belanghebbenden.

Uiteindelijk biedt de RES Drenthe 1.0 duidelijkheid over de hoeveelheid grootschalig op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de aanwezigheid en verdeling van warmtebronnen en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur.

Zelf regie houden op de energietransitie in Drenthe staat centraal in de startnotitie.

De Startnotitie Regionale Energie Strategie Drenthe 1.0 omvat de Drentse ambitie, opgave, aanpak en processtappen om te komen tot de vaststelling van de RES Drenthe 1.0. Belangrijk daarin is de

besluitvorming door gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de waterschappen. Zij worden gevraagd deze startnotitie vast te stellen.

De RES-Drenthe wordt met betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en belangenorganisaties opgesteld. Voor het opstellen van de RES Drenthe wordt een werkorganisatie ingericht die betrokken partijen ondersteunt. Financiering hiervan gebeurt binnen het budget van €400.000 euro dat de rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt aan de regio.

Vaststelling van deze startnotitie vindt zo veel mogelijk tegelijkertijd plaats in gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de betrokken waterschappen.

Beoogd resultaat

Een vervolgstap om te komen tot de RES-Drenthe 1.0.

Argumentatie

Het vaststellen van de startnotitie is een logische vervolgstap op de intentieovereenkomst van 29 november 2018 waarmee de betrokken overheden afspraken gezamenlijk een RES Drenthe 1.0 op te gaan stellen. De startnotitie is een gezamenlijke beschrijving van ambitie, opgave, aanpak en proces.

Met het vaststellen vóór de ondertekening van het Klimaatakkoord ontstaat er meer tijd voor een zorgvuldig proces om samen met betrokkenen de RES Drenthe 1.0 op te stellen. Een dergelijk gezamenlijk en overtuigend Drents aanbod is de beste garantie tegen het toewijzen van een eventuele restopgave en eigen regie op de Drentse energietransitie.

Met het opstellen van de RES Drenthe 1.0 is Westerveld in staat een meer concrete invulling te geven aan de eigen ambities op het gebied van energie en klimaat.

Met het vaststellen van de startnotitie is geen sprake van een specifieke rechtsvorm. De gemeente is met de eerdere intentieovereenkomst en de startnotitie verbonden met de beschreven samenwerkingsorganisatie. In de RES Drenthe 1.0 wordt deze samenwerkingsorganisatie verder vormgegeven.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

Westerveld staat net als de andere Drentse gemeenten voor een grote verduurzamingsopgave. De RES-Drenthe is een onderdeel van deze verduurzamingsopgave en wordt met betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en belangenorganisaties opgesteld.

Kanttekening en risico's

Het is nog onzeker of het Klimaatakkoord in de huidige vorm ondertekend wordt. Hierdoor is het mogelijk dat de landelijke opgave nog veranderd. Gelet op eerdere discussie is die kans voor de onderdelen gebouwde omgeving en hernieuwbare elektriciteit niet groot.

Er is een kans dat niet alle deelnemers aan de RES (tegelijk) instemmen met deze startnotitie. Dit zou voor betreffende deelnemer tot vertraging kunnen leiden, omdat het proces met de andere gemeenten continueert. Iets wat absoluut niet wenselijk is, omdat zoveel mogelijk de regie in eigen hand houden het uitgangspunt is.

Tegelijk met het opstellen van de RES Drenthe 1.0 wordt ook gewerkt aan de omgevingsvisie. Dit vraagt om goede afstemming en heldere communicatie richting betrokkenen.

Aanpak/uitvoering en communicatie

De RES Drenthe 1.0 komt in twee stappen tot stand. Zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord levert energieregio Drenthe een concept-RES op met daarin de beoogde bijdrage van Drenthe aan de nationale doelstelling: de productie van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op land in 2030. Mochten de bijdragen van de 30 energieregio's niet optellen tot de landelijke opgave, kan Drenthe een deel van de restopgave toegewezen krijgen.

De tweede stap is het vaststellen van de RES-Drenthe 1.0 met daarin de ruimtelijke vertaling van de Drentse bijdrage, de bijbehorende energie-infrastructuur, afspraken over de verdeling van beschikbare warmtebronnen als mogelijk alternatief voor aardgas en een eerste strategie voor de verduurzaming van de warmtevoorziening. De RES geeft een overzicht van de lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor 2030, met een doorkijk naar 2050. Daarnaast wordt in de definitieve RES Drenthe vastgelegd hoe de regio vorm geeft aan de samenwerking. We streven ernaar om een jaar na ondertekening van het Klimaatakkoord deze RES gereed te hebben.

Voor het opstellen wordt een aparte aanpak voor participatie en communicatie opgesteld. Deze zal toegesneden zijn op de situatie in de gemeente Westerveld, zodat op goede wijze aansluiting mogelijk is met lokale energieopgaven en de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Planning en uitvoering is deels afhankelijk van de ondertekening van het Klimaatakkoord. Als dit in september gebeurt leidt dit tot de volgende planning:

1. Voorbereiding, juli 2018 – juli 2019
2. Vaststelling startnotitie, september 2019
3. Opstellen Drentse bijdrage, september 2019 – mei 2020
4. Opstellen RES Drenthe 1.0, mei 2020 – november 2020 (met eventuele uitloop)

Integrale advisering

Extern

Duiding integrale advisering

Juridische zaken, Provincie Drenthe.

Evaluatie

De RES-Drenthe 1.0 wordt na vaststelling verder vertaald in uitvoeringsplannen en de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten. Iedere twee jaar vindt een actualisering van de RES Drenthe plaats zodat het mogelijk is in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals technologische innovatie.

Kosten, baten, dekking

Voor het opstellen van de RES Drenthe wordt een werkorganisatie ingericht die betrokken partijen ondersteunt. Financiering hiervan gebeurt binnen het budget van €400.000 euro dat de rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt aan de regio.

Bijlagen

1. 20190701 Startnotitie RES definitief.pdf
2. 20190701 Aanbiedingsbrief Startnotitie RES 1.0.pdf